

1

Metinde, bedenın en küçük parçalarından bütün kâinata kadar görülen ortak özellikler nelerdir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capında-hikmet-ve-tanzim-delili

Cevap 1

Her seviyede ölçülü bir düzen,
hikmetli bir sevk ve yerli yerinde
bir idare bulunduğu anlatılır.

2

Hücrelerde görülen düzen, hangi gerçeğe işaret eder?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-tanzim-delili

Cevap 2

Küçük yapılar içinde bile bilinçli bir yönetim ve belirli bir kanunla işleyen bir tasarruf olduğunu gösterir.

3

Midede besinin saklanması
örneđi, hücrelerle ilgili hangi fikri
desteklemek için verilmiştir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 3

Küçük birimlerde de ihtiyaç zamanına göre koruma, depolama ve kullanma işi yapıldığını göstermek için verilmiştir.

4

Bitkiler ve hayvanlar incelenince
onlar hakkında nasıl bir sonuç
çıkarılır?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 4

Bitkilerde hikmetli bir yetiştirme,
hayvanlarda ise cömertçe bir
besleme ve bakım görüldüğü
anlaşılır.

5

Kâinatın büyük unsurlarına
bakıldığında hangi iki özellik öne
çıkarılır?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 5

Görkemli bir idare ve aydınlatma ile önemli maksatlara hizmet eden bir düzen öne çıkarılır.

6

Âlemin tamamı metinde hangi
benzetmelerle anlatılmıştır?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 6

Düzenli bir ülke, şehir ve saray gibi tasvir edilmiştir.

7

Neden bir zerre üzerinde gerçek
anlamda hâkimiyet kurmak,
bütün yıldızlar üzerinde de
tasarrufu gerektirir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 7

Çünkü varlıklar arasında derin bir bağılılık vardır; küçük bir şeyi tam yönetebilmek için büyük sistemi de kuşatmak gerekir.

8

İnsan yüzündeki ayırt edici
özelliklerin yapılması neden
göklerin yaratılmasıyla
iliskilendirilir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 8

Çünkü insan yüzündeki ince ve özel şekillendirme, ancak çok geniş bir kudretin eseri olabilir; böyle bir işi yapabilen, büyük âlemi de yapabilmelidir.

9

Metinde kâinat neden “büyük bir pencere” gibi gösterilir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 9

Çünkü kâinatın bütünü, Allah'ın her şeyin yaratıcısı ve her şeyin idare edicisi olduğunu açıkça gösteren bir delil olarak sunulur.

10

Son cümlelerde, bu açık delilleri görmeyen kişi hakkında nasıl bir ağır uyarı yapılır?

Cevap 10

Böyle bir kimsenin ya aklını ya kalbini kullanmadığı, hatta insan olmanın gereğini yerine getirmedığı sert bir ifadeyle bildirilir.

11

Bu parçada ana fikir olarak ne vurgulanır?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 11

Kâinattaki her ölçülü düzenin, tek ve mutlak bir Rabbin varlığına delil olduğu vurgulanır.

12

Beden hücrelerinde görülen
dikkatli işleyiş, tesadüfle
açıklanabilir mi; metne göre
neden?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 12

Açıklanamaz; çünkü orada amaçlı, planlı ve yerli yerinde bir yönetim görünmektedir.

13

Hücrelerdeki düzen ile mide
örneği arasında nasıl bir benzerlik
kurulmuştur?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 13

İkisinde de ihtiyaç için saklama ve uygun zamanda kullanma işi bulunduğu belirtilmiştir.

14

Bitkilerdeki gelişim ve
hayvanlardaki rızıklanma, Allah'ın
hangi isim ve sıfatlarını
düşündürür?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 14

Hikmet, terbiye, kerem ve rahmet gibi ilahî sıfatları düşündürür.

15

Kâinatın büyük parçalarında
görülen “tedvir ve tenvir” ifadesi
hangi manaya gelir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 15

Varlıkların büyük bir düzen içinde sevk edilmesi ve aydınlatılması manasına gelir.

16

Âlemin bütünü neden başıboş bir
yığın gibi değil de düzenli bir
yönetim alanı gibi gösterilir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 16

Çünkü her tarafta amaçlı bir tertip, dengeli bir işleyiş ve yüksek gayelere uygun bir hazırlık vardır.

17

Metne göre şirk neden kâinattaki
düzenle bağdaşmaz?

Cevap 17

Çünkü varlıklar birbirine öyle bağlıdır ki, ayrı ayrı ilahların müdahalesi düzeni bozar; parçada ise tam bir uyum görülmektedir.

18

Bir zerre ile yıldızlar arasında bağ
kurulması neyi ispatlamaya
yöneliktir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 18

Küçük-büyük bütün varlıkların
aynı kudretin yönetiminde
olduğunu göstermeye yöneliktir.

19

İnsan simasındaki kişiye özel
çizgilerin delil olarak
kullanılmasının sebebi nedir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 19

En ince ve özel sanatın bile sınırsız kudret gerektirdiğini göstermek içindir.

20

Parçanın sonunda akıl ve kalp
birlikte neden anılmıştır?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 20

Çünkü bu hakikati anlamak
sadece kuru bilgiyle değil,
düşünme ve gönül uyanıklığıyla
mümkündür.

21

Metinde önce hangi alanlardan örnekler verilerek sonuca gidilir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 21

Hücrelerden, bitkilerden,
hayvanlardan, kâinatın büyük
parçalarından ve âlemin
tamamından örnekler verilir.

22

Bu örneklerin küçükten büyüğe
doğru sıralanmasının anlatıma
katkısı nedir?

Cevap 22

Delilin yalnız bir alana değil,
bütün varlık tabakalarına
yayıldığını daha güçlü şekilde
gösterir.

23

Hücrelerde “emir” ve “kanun” ile
işleyiştten söz edilmesi hangi
düşünceyi kuvvetlendirir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 23

Bilinçsiz maddelerin kendi başına değil, üstün bir irade ve düzenleme ile hareket ettiğini kuvvetlendirir.

24

Metinde geçen saklama ve ihtiyaç
anında kullanma durumu hangi
yönüyle önemlidir?

11sinif 33-soz-p46-28-pencere-kainat-capinda-hikmet-ve-
tanzim-delili

Cevap 24

Geleceđi gözeten bir planlama bulunduğunu göstermesi bakımından önemlidir.